

„Hra ukazuje charakter“ – Něm. Přísloví

Přesahy napříč obory, věkem...

Huizinga (1971, s. 33) „dobrovolná činnost, která je vykonávána uvnitř pevně stanovených časových a prostorových hranic, podle dobrovolně přijatých, ale bezpodmínečně závazných **pravidel**, která má svůj **cíl v sobě samé** a je doprovázena **pocitem napětí a radosti** a vědomím **jiného** bytí než je **všední život**“.

7 prvků hry (Komenský): pohyb, dobrovolnost, společnost, zápas spojený s napětím, řád, srozumitelnost, dobrý konec.

Hra má fci. jazyka – užívá symbolů nahrazujících slova

- zážitků je moc, nelze zpracovat – k tou slouží hra.
- jak si dítě hraje vypovídá o jeho bytí ve světě.
- způsob objevování a zkoumání světa = nezbytná podmínka zdravého vývoje dítěte.
- urč. druh dětské autoterapie – zpracovává v ní zmatky, konflikty a úzkosti.
- bezpečný způsob pro nové vzorce chování

Hra je metoda libá

Roger Caillois:

1. **Agon** – závod, zápas (soutěživost)
2. **Alea** – nejistota, kostka (štěstí, náhoda)
3. **Ilinx/Vertigo** – závrať (adrenalinové sporty, změněné stavy vědomí)
4. **Mimikry** – napodobování (alternativní realita, divadlo)

Klasifikace her - seřazeno ontogeneticky (Oerter, 1996):

- Senzomotorické (Funkční) hry.
- Symbolické hry.
- Hry rolové (Das Rollenspiel).
- Hry s pravidly.
- Konstruktivní hry.

- Schaller (17 stol.) – zotavení po práci
- Herbert Spencer – potřeba zbavit se přebytečné energie
- G. S. Hall: Rekapitulační teorie hry – dítě je evolučním mezičlánkem
- Karl Gros – nácvik dovedností
- Piaget – asimilace a akomodace
- M. H. Erickson – pomáhá řešit problémy
- A. Adler – uspokojení potřeby moci a sebeuplatnění
- S. L. Rubinštejn – Hra je pro dítě prací
- L. S. Vygotskij - nevědomě plnit nerealistická přání

Obsah hry:

- vztah s Terapeutem (přenos, protipřenos)
- témata (amota, agrese, nehody, péče, potřeby...)
- vztahy mezi věcmi (symboly)
- opakující se věci
- uspořádání prostoru

Herní terapie

1909 – S. Freud: Analýza fobie pětiletého chlapce

1913 – Helene von Hug Hellmuth: Z duševního života dítěte

1937 – Melanie Klein: Psychoanalýza dítěte

- **Margareta Lowenfeld** – Test světa

- Dora Kalff – **Sandplay** terapie

- Costa Harding – metoda Erica (Skandinávie)

- Henri Arthus – Test vesnice

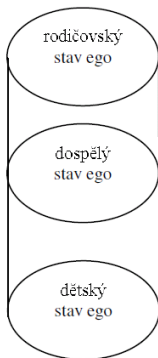
- Gerhild Irmgard Elisabeth **von Staabs** – **Scénotest**

- **Eric Berne** – transakční analýza (analýza přenosu)

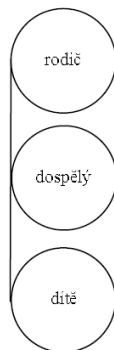
- **Virginie M. Axlineová** – nedirektivní terapie hrou (PCA)

- Violet Oaklanderová: 13. komnaty dětské duše (Gestalt)

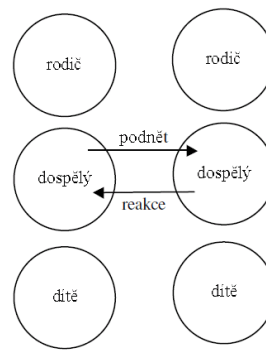
Eric Berne: Jak si lidé hrají:

obr. 1 a) Strukturální diagram

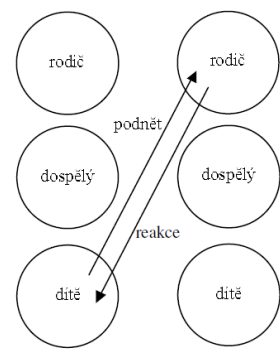

obr. 1 b) Zjednodušená forma

iniciátor

respondent

iniciátor

respondent

Vymezení hranic:

1. časový pobyt v herně
 2. zákaz ničení herny
 3. zákaz odnášení věcí mimo
 4. zákaz fyzického napadnutí
 5. omezení akcí ohrožujících dítě
- doba bez hranic

Techniky:

- Tvorba (kresba, plastelína, koláž...)
- Narativní techniky (pohádky, příběhy, psaní)
- Vlastní hra (předměty, hračky, figurky, loutky...)
- Práce s tělem (dramatika, relaxace...) <http://obchod.portal.cz/pribehy-z-mesicni-houpacky/?tab=1>
- PC – My Backpack <http://www.mybackpack.cz/mybackpack.htm>